

Janusz Prusiński

Katedra Szczegółowej Uprawy Roślin ATR w Bydgoszczy

Rośliny strączkowe w hodowli i uprawie (Bydgoszcz 13–14 II 1997 r.)

W dniach 13 i 14 lutego br. odbyła się w Bydgoszczy ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana wspólnie przez Komitet Uprawy Roślin PAN, Polskie Towarzystwo Nauk Agrotechnicznych oraz Katedrę Szczegółowej Uprawy Roślin ATR. Celem konferencji było podsumowanie aktualnego stanu wiedzy na temat optymalizacji produkcji nasiennej nowych genotypów grochu, bobiku, łubinu i soi, a także soczewicy, fasoli i lędźwianu. Do głównych nurtów naukowych sesji plenarnej, w której wygłoszono 5 referatów, należy zaliczyć współczesne osiągnięcia i kierunki w hodowli roślin strączkowych, ich znaczenie w żywieniu człowieka i zwierząt, a także sytuację w nasiennictwie i wykorzystanie osiągnięć hodowli w praktyce w okresie transformacji gospodarczej i ekonomicznej kraju. Wygłoszono 27 doniesień oraz przedstawiono 54 postery, których tematyka dotyczyła w większości zagadnień agrotechnicznych związanych z wprowadzaniem nowych genotypów, proekologicznym oddziaływaniem roślin strączkowych w zmianowaniu, ich uprawie w siewie czystym i w mieszankach, zwalczaniu chwastów, nawadnianiu, nawożeniu mikro- i makroelementami itp. Na konferencji dominowały tematy związane z bobikiem i grochem siewnym.

W Konferencji udział wzięło 107 osób z wszystkich akademii rolniczych w kraju, a także z instytutów: Genetyki i Hodowli Roślin PAN w Poznaniu, Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Sadownictwa i Kwaciarnictwa w Skierniewicach, Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie, ze stacji hodowli roślin m.in. z Wiatrowa, Przebędowa, Szelejewa, Więclawic i Szyldaka, a także ze Stacji Doświadczalnych Oceny Odmian w Słupi Wielkiej i Chrzastowie. Specjalnym akcentem Konferencji była uroczystość związana z 55 rocznicą pracy zawodowej organizatora i pierwszego kierownika Katedry Szczegółowej Uprawy Roślin ATR, prof. zw. dra Jerzego Sypniewskiego.

Komisja wnioskowa w składzie: przewodniczący — prof. Franciszek Rudnicki — ATR Bydgoszcz oraz członkowie: prof. Włodzimierz Songin — AR Szczecin, prof. Jerzy Borowiecki — IUNG Puławy i prof. Wojciech Świącicki — Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu przedstawiła następujące wnioski:

1. Dokonujący się duży postęp biologiczny wskazuje na możliwości uzyskiwania względnie dużych wydajności roślin strączkowych. Ich wykorzystanie wymaga podjęcia działań, aby mogły się one ujawnić w efektach produkcyjnych.
2. Uznając rośliny strączkowe za grupę o szczególnym znaczeniu w zmianowaniu, w zintegrowanym i proekologicznym systemie produkcji roślinnej, a także w żywieniu ludzi i zwierząt, uważamy, że konieczne jest wspieranie prac hodowlanych oraz nasiennictwa tych roślin.
3. Niezbędne jest zaliczenie grochu i łubinu do grupy roślin o strategicznym znaczeniu gospodarczym i kierowanie znaczących środków finansowych na programy hodowlane, w co najmniej dwóch ośrodkach, dla każdej z tych roślin.
4. W celu wyzyskania walorów roślin strączkowych konieczne jest stworzenie warunków opłacalności eksportu ich nasion oraz stworzenie preferencji dla przemysłu paszowego wykorzystującego krajowe komponenty białkowe. Skala tej preferencji powinna być taka, aby nastąpiło zrównanie opłacalności produkcji nasion strączkowych z opłacalnością uprawy zbóż.
5. Za główne cele prac hodowlanych uznaje się poprawienie stabilności plonowania roślin strączkowych, ich odporności na agrofagi oraz eliminowanie substancji antyżywniowych.
6. W agrotechnice roślin strączkowych dążyć trzeba do opracowania tanich i energooszczędnych technologii uprawy z zastosowaniem nowoczesnej mechanizacji oraz ograniczających rozmiary strat produkcyjnych i przechowalniczych.
7. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy o uprawie roślin strączkowych w siewach czystych i w mieszankach oraz dostępność nowych odmian w ofercie handlowej są ważnymi zadaniami pracowników nauki, ośrodków doradztwa rolniczego i Polskiej Izby Nasiennej.

Wygłoszone i przedstawione na konferencji referaty zostaną wydane drukiem w numerze 446 Zeszytów Problemowych Postępów Nauk Rolniczych.